

# Kitabu cha Yoeli na Kanisa la Waadventista Wasabato wa Laodikia - Namba Kumi na Nane

Jeff Pippenger

2025-12-25

## Namba Ikumi na Munani

Tulemona ecihango cakwa Abram, no kutukabala natulya twalonga po eci twaprofetela Abram ecili necisoselo cakwe cakwata nendanda sha kutendeka shomukanda wa Joel. Uprofeti wa Abram wa myaka 400 ya bukapika pamo ne myaka 430 ya kwa Paulo, ulasanga ulupwa lwa buprofeti ulwalingana ne myaka 1290 ya Daniel 12:11. Uprofeti wa myaka 1290 wa vesi ya ikumi na imo eyo nshita ya buprofeti ya omega ya mulongo wa myaka 430 wa kwa Abram na Paulo. Ici cishinka cimo pa fyo fishibulwa mu nshiku sha kulekelesha ifyo fyalekana abacenjela nababi.

Makabaho ya buwedi bwa omega bwa myaka mia bana na mirongo isatu kwali ikimanyisyo kya “mijilwa yane,” kyalangulukijilenga kifulo kya kimye kya kwesekelwamo kwa kisaka, ku kyalo ekyakwete bantu ba Lesa abasalwilo mu buboji. Kuli Mose kwali Misili; naye kuli ba lukama mia umo na makumi ane na bane, abo bayimba lwimbo lwa Mose, ni mateka a United States kufuma mu 1798 kufikila ku sh sheria ya Sande. United States, eyeelwako nga “cisolo ca pa ntanda” mu Kusokolola ikumi na itatu, itandika nga mwana wa mpanga, naye ipwisha pakulanda nga cisanguka. Yosefe, kimanyisyo kya Mwana wa Mpanga, aiminina ikifulo kya mutende wa pa mulingo mu Misili, ukufikila pakubako Farao mupya, e lyo buboji bwatandikile. Awo, kyalo ekitowelwa mu kijilwa kya kane, ekyo kyali Misili kuli Mose, ni United States. Abasigala batowelwa pa sheria ya Sande, nga fyo fyalengelwe cilola mu mapwilo eyafikile ku mpelo kuli Abahebere n’umulopa pa cibi ca nzu shabo, kabili panuma ya fyo kuli isaka lya Misili ku Nyanja Ituntulu. Yosefe na Mose baiminina Farao musuma na Farao mubi; ekyo, kuli United States, pa kutendeka ni mwana wa mpanga, elyo panuma ni cisanguka.

Apurumw'a yikya mweepo kuvyovwa mu ciwuno ca kane wakomene ukwikala pa kaanda ka nsita ya luse kwacitika mu mpangwe yakwe bucece, pantu mu kusimpika kwa Mose ubusesemo bwa Apuramu, te kuti fye insita ya luse yalipwisha kuli Eguputo, lelo kwalekala na kabili insita iya baAmoriya kuisuzhya ikapu lyabo lya nsita ya luse iya kuyeshiwa—panuma ya kuti Eguputo besuzhye ilyabo. Ulwandle Lwa Cikote kuli Eguputo lwali ululayo lwa pa Mulungu kuli United States, elyo kabili “cila calo cimbi pa nse yonse” cika “konkela icilangililo” ca United States, ngefyo cileimilirwa na baAmoriya panuma ya kupwa kwa nsita ya luse kwa Eguputo.

Baamori ni imwe mu miryango cumi iranga isi kuva ku ruzi rwa Egiputa gushitsa ku ruzi rwa Babuloni, mu isezerano rya Abram; nuko rero, Baamori bagereranya amahanga y’isi, ayo afunga ibihe vyayo vy’umuntu ku giti ciwe nk’amahanga, inyuma y’itegeko ry’Umusi wa Mungu muri Leta Zunze Ubumwe za Amerika. Baamori ni ikimenyetso co muri Bibiliya cerekana urubanza rwugarira isi, kandi ivyo biba mu runganwe rwa gatatu n’urwa kane. Ikiziba Gitukura ni ikimenyetso c’ugufungwa kw’igihe c’umuntu ku giti ciwe kuri Leta Zunze Ubumwe za Amerika, kandi Baamori bagereranya amahanga agenda afunga ibihe vyayo vy’umuntu ku giti ciwe buhoro

Naan Abram chiiktil iyeel yóok’ol kaaj u t’aanil u yóok’ol le ka’ak’aalil kan ts’iibo’ob’, tu yóok’ol Estados Unidos bey Egipto, yéetel le yóok’ol kaab bey Amorreo’obo’; ba’ale’ tu jaajilil, más k’aat chi’, u tsolik le máasewalo’ob tu kajtal Yuum Dioso’ob leti’ob táan u máaniko’ob ti’ le K’áak’náab Kaanchak’en bey jump’éeel “kan ts’iibo’.” Wa táan k beetik ti’ tu jo’ol k’áax, ba’ax ku suutkunsik k meyaj ti’ u na’atik “kan ts’iibo’ob” ichil le primero paso tu yóok’ol óoxp’éeel pasosil Abram, je’el bix ku beetik k tuukul ti’ le ka’ap’éeel yéetel le óoxp’éeel pasos ti’ u pacto Abraham. Le ka’ap’éeel paso’e’, leti’e’ le capítulo diecisiete; yéetel le óoxp’éeel paso’e’, jump’éeelil—le capítulo veintidós.

Nê malaîka ku min dît li ser deryayê û li ser erdê rawestiyabû, destê xwe ber bi ezman ve rakir, û bi wî yê ku heta hetayê dijî sond xwar, yê ku ezman û tiştên ku tê de ne, û erd û tiştên ku tê de ne, û derya û tiştên ku tê de ne, afirand, ku êdî dem nema. Peyxam 10:5, 6.

Naumvwikire omundu oyo wakwatile engubo y’elina, eyali haruguru y’amazi g’omugera, obwo yarangusirize omukono gwe ogwa buryo n’ogwa bumoso agutumbira omu iguru, akarahiira oyo ahoraho ebyanda n’ebyanda ngu biribaho okumara ebiro, n’ebiro, n’ekitundu; kandi ku arimara kumansa amaani g’abantu abarikwera, ebigambo ebyo byona biriba biherire. Daniel 12:7.

ہیہ ادلایناد یکووترمپ مل یکمہی ینیشیپ لیئہ نامہ مک مومن یوارک رادگائ مومل ایئی یاگتیر مل وود مہی مک ہی مہی یتیاری لی ینتشی یگت و مومتیرک ہدیپتس مد اندارکشائی یکووترمپ مل یکمہکو وچب یکووترمپ ہی ہتشی رف وہی کہو حیسمم ن حیسسم یزمرتواہ یکئل ہگقہ مفس مو یکووترمپ مل 1844 یلاس مل ینیشیپ یتاک ینانئمر اکمب ینتہاہ یی اتوک ہی ادتس ہدل ادلایناد یکووترمپ مل ہی ادرمبہل یناتمک لی ج یوایپ وہی کہو حیسمم ؛ تاکہد یراید اندارکشائی وہی وومہ ،تئد ناکمووترگکہی متہالیو مل ممشکہی یاسای کئ تاک مک تاکہد یراید مہی یاسای شپ مک ،ادمزوریپ یوژیم وہی وان مل .نبہد واومت لایناد یی اتوک ینینیب یمنان امروسرس یامئہ مب مک مومن یرکبوالب کہی موام وب ووبہد ادوخ یلمگ ،تئد یی اتوک ئومل و تئو مکہد ممشکہی یشمب نادرکشائی مل ،ہی ممشکہی یاسای شپ مک ہی مومن ووبوالب یوام وہی .وارد ناشین 1260 یامئہ مک ،نبہد وودرم ادمقش مل وین و ژورئس و نئرزوکہد ایلیئی و اسوم یئومل ،وورمت موارخ ادمزناہ م۔ 1260

Mstari wa saba unaonyesha kwamba yule mtu aliyekuwa amevaa kitani anataja ya kuwa, utawanyikaji wa nguvu za watu watakatifu utakapokuwa umekamilisha siku zake tatu na nusu, “maajabu” yanayowapata watu wa Mungu wa siku za mwisho yatakuwa yamekamilika. Tuliufunga makala iliyopita kwa maelezo ya Dada White juu ya Zekaria sura ya tatu. Sentensi ya kwanza ilisema, “Maono ya Zekaria kuhusu Yoshua na Malaika yanahusu kwa nguvu ya pekee uzoefu wa watu wa Mungu katika matukio ya kufunga ya siku kuu ya upatanisho.” Katika sura hiyo, na katika maelezo yaliyoongozwa na Roho ya Dada White juu ya sura hiyo, wale mia moja arobaini na nne elfu ndio “watu wa kushangaziwa.” “Maajabu” ya maono ya mwisho ya Danieli, ambayo yanakamilishwa na sheria ya Jumapili, ndiyo “maajabu” yanayohusiana na kutiwa muhuri kwa watu wa Mungu.

Daniel sura ya kumi na mbili hutoa nuru inayowatia muhuri wale laki moja na arobaini na nne katika siku za mwisho. Nuru hiyo inawakilishwa na vipindi vitatu vya unabii, ambavyo vyote vilitambuliwa na kuthibitishwa kuwa kweli katika historia ya Wamilliri. Vipindi hivyo vitatu vimewasilishwa katika aya tatu, navyo ni nguzo tatu zinazoshikilia juu muundo wa kweli. Muundo wa kweli unashikiliwa juu kwa mchakato wa hatua tatu. Mchakato huo wa hatua tatu, unawakilishwa ndani ya kifungu cha aya tisa (4–12), kwa zile aya tatu zinazowasilisha wakati wa unabii. Vipindi hivyo vitatu vya unabii, vinapoeleweka kwa msingi wa ufahamu wa msingi wa Wamilliri, huzalisha vipindi vitatu vya mfano vinavyofafanuliwa kwa upatano na ufahamu wa Wamilliri, lakini havitumii kipengele cha wakati.

Mibulo yitatu yisangwa mu kyokulabirako kyennyini eky’Ebyawandiikibwa ekitegeeza “enkola y’obunnabbi okusibibwa akabonero—ne oluvannyuma okubikkululwa,” omuli n’okunnyonnyola okw’omu Bayibuli okw’ennonno okw’enkola ey’okukemebwa emirundi esatu. Ennyiriri omwenda ezitandika nga Danyeri agambiddwa okusiba ekitaboo kye akabonero, ze nnyiriri zennyini omuteekebwa emibulo egyo esatu; era mu nnyiriri ezo omwenda enkola y’okutukululwa etuukirizibwa amazima bwe gabikkululwa eragiddwa nga “batukululibwa, bafuulibwa abeeru era bakemebwa.” Emibulo egyo esatu mu nnyiriri ezo essatu kwe kweyongera kw’okumanya, mu kiseera eky’enkomerero, mu nnaku ez’oluvannyuma, ebikiikirira enkola esembayo ey’okukemebwa n’okuteekebwako akabonero ey’abantu ba Katonda ab’endagaano. Ebyafaayo ebyo bye birimu “ebyewuunyo” eby’akabonero ebigwa ku bantu ba Katonda mu nnaku ez’oluvannyuma. Nsaba osome akatundu kano nate.

ی کوترهپ یهکتوول یتهه ارمنئون ،ادیتهه یائی ون یهقده وهئ وان یهتهه یائی ئس وهل ،هکهن اگئس مروده ؛هئین یبش ئپ یؤخوان یلئه یهکتوول ،هوارک یتهه ارمنئون ئو هل یههکتوول وهئ و ،نمکده لایناد ی کوئری چ موئه مک ،تسده ئب ،«تئردربده» کئخاش هل کئدرب نوچ هئ موئه ی کوئری چ موئه یلئه یهکتوول و ،هوارک یتهه ارمنئون ادهدز او د و ده یناکهشهب هل وخوان یلئه وهئ .هئمهوامشاپ لایناد یمکهه ی کئتهه یائی دنهچ و ،مزنای یشهب یناکهه یاتوک مهتهه یائی هل ینیبش ئپ یی کهرده هئ ادهدز او د.

Amiami atatu mia ni upeo pia wa maono ya ushuhuda wa mito yote miwili, Ulai na Hiddekel, na mistari hiyo mitatu inajumuisha kipindi cha kinabii kinachowakilisha utimilifu wa kilele wa unabii wa wakati wa agano, unaowatoa wote wawili, Abram na Paulo, kuwa mashahidi. Yesu, akiwa ndiye Mtu aliyevaa kitani, yumo katika mstari wa saba, akitembea juu ya maji. Katika mstari wa

kumi na mmoja sauti mbili, ambazo pia ni sauti ya Kristo, Abram na Paulo, husimama kutoa ushuhuda. Katika mstari wa kumi na mbili historia ya kutiwa muhuri kwa watu wa Mungu huwakilishwa, kwa maana wale laki moja na arobaini na nne elfu ni mabikira, na mabikira hupitia mfano wa mabikira kumi, na baraka katika mstari wa kumi na mbili iko juu ya wale wanaongoja. Wale wanaongoja katika mfano huo, na ambao “wamebarikiwa,” ndio wale wanaopokea vazi linalowaruhusu kuingia katika arusi, wakati mlango unapofungwa.

Ku murongo wa karindwi, Yesu aragenda hejuru y’amazi, kandi ibyo bitera ubwoba; ariko Petero afata icyemezo cyo kwizera maze atangira kugenda no guha Imana icyubahiro. Nyamara Petero akunze kuba ikimenyetso cy’imitwe yombi, kandi icyo cyubahiro cyongera guhinduka ubwoba, ubwo igihe cye cy’urubanza cyageraga. Igihe cya mbere kiboneka mu murongo wa karindwi, gihagarariye ubutumwa bw’umumarayika wa mbere. Yesu ari hejuru y’amazi, ikimenyetso cy’ubwoba n’umumarayika wa mbere. Hanyuma Yesu agaragaza igihe azahereramo ubwoko bwe icyubahiro mbere y’urubanza rw’itegeko ryo ku Cyumweru. Ibigize bitatu byose by’abamarayika batatu biri mu murongo wa karindwi, kuko umurongo wa karindwi ari uwa mbere mu mirongo itatu ihagarariye abamarayika batatu.

Mstari wa kumi na mmoja unatoa “maradufu” kwa ushuhuda wake wa omega kwa sauti za alpha za Abram na Paulo. Sauti zao “zilizotiwa maradufu” zinaungana ili kuweka wazi unabii wa wakati wa agano, na mstari wa kumi na mmoja hulitimiza unabii huo kama omega, kwa kutambulisha kipindi cha kinabii kinachohitimika kwa kuanguka kwa Babeli mwaka 1798, na hivyo kuwa mfano wa kuanguka kwa Babeli wakati Mikaeli atakaposimama katika siku za mwisho. Katika mstari wa kumi na mmoja tunayo maradufu ya manabii, na kipindi kinachowakilisha maanguko mawili ya Babeli, hivyo kikiuwakilisha ujumbe wa malaika wa pili uliotangaza kwamba, “Babeli umeanguka, umeanguka.”

Khungu ya saba ni uthenga wa mngelo wa kwanza; na khungu ya ikhumi na imwe ni uthenga wa mngelo wa khabili; na khungu ya ikhumi na khabili, ambayo ni Danieli 12:12 au Danieli 144, yahusu ubulani wakati ya abamanyi nende abafokhifu, ambako kukamilishwa mu mchakato kwa hukumu, kukhwetsa ku khumanyikha kwa tabia mu wakati kwa taabu ya hukumu. Khungu ya ikhumi na khabili ni uthenga wa mngelo wa khatatu, ukhukhonyesia enga ya khusialwa mu migawo chibili; ne khifanani kya uonyesho wa khunja kwa mngelo wa khatatu wa mgawanyiko ogwo-ogwo, ni mgawanyiko gwa munda kwa mngelo wa khatatu, ogukhonyesibwa mu khungu ya ikhumi na khabili. Khungu ya saba, ikhumi na imwe, nende ikhumi na khabili ni uthenga kwa bamalaika abakhatu, ne tsikhungu tsino ni nuru yikhuliulwa mu tsinyanga tsia mwishu. Ukhuliulwa kwa tsikhungu tsino tsitaru mu tsinyanga tsia mwishu kukhufwanana nende Ufunuo sura ya ikhumi.

Masîh wekî firîştêya hêzdar, û her weha wekî Şêrê tîrêja Yehûda di beşa dehemîn de, wekî “şêr” gazî kir, û qîrîna wî heft birûskan derxist ku hatin mor kirin, çawa ku Daniel beşa dehemîn jî hatibû mor kirin. Ew beşên hevber in. Ji ber vê yekê, sê demên di beşa diwanzdehemîn de, her weha heft birûskên Eyandina Yûhennayê dehemîn in.

“Ngurumo saba” ni usemi mwingine tu wa Kristo kama Alfa na Omega, kwa maana ishara kuu ya “ngurumo saba” ni kwamba inawakilisha “uainishaji wa matukio” yaliyotukia tangu 1798 hadi 1844, ambao unarudiwa katika “matukio yajayo” ambayo “yatafunuliwa kwa utaratibu wake” katika historia ya wale mia moja na arobaini na nne elfu. Kwa hiyo “ngurumo saba” ni ishara ya Alfa na Omega; ambaye pia ndiye mwanzo na mwisho; wa kwanza na wa mwisho, msingi na hekalu; jiwe la pembeni la msingi na jiwe la kilele—ngurumo saba.

Danyeli ikumi na ibili iri mu bihe bitatu by’ikimenyetso igomba guhura n’umucyo w’inkuba ndwi, kuko ari umurongo umwe w’ubuhanuzi rwise. Mu gihe cya mbere Kristo azamura amaboko yombi ayerekeza mu ijuru, nk’uko abigenza n’ukuboko kumwe mu Byahishuwe icumi. Mu Byahishuwe icumi, ukuboko kwe kuba ikimenyetso cy’iherezo ry’ishyirwa mu bikorwa ry’igihe cy’ubuhanuzi, bikaranga ihinduka rivana ku bihe by’igihe cy’ubuhanuzi rikageza ku bihe by’ubuhanuzi gusa. Iryo hinduka ry’itegeko rikuru ry’ubuhanuzi ryakoreshejwe n’Abamillerite, ryagereranyijwe mbere n’ihinduka rikuru ryavuye ku by’ukuri bifatika rikajya ku by’umwuka mu gihe cya Kristo.

Mtume Paulo aliinuliwa ili kuweka msingi wa kanuni kuu ya kinabii inayohusiana na mstari wa kinabii wa watu waliochaguliwa. Tangu mwanzo kabisa wa Israeli wa kiroho, iliwekwa kanuni kuu ya kinabii inayolifafanua upya agano lenyewe. Tangu wakati huo na kuendelea, kuwa mtoto wa Ibrahimu kulikuwa ni kuwa mtoto wa Ibrahimu kwa imani, si kwa damu. Kanuni hiyo ya kinabii iliwekwa hasa kupitia kalamu ya Paulo, ambaye katika jambo hili alimwakilisha Kristo katika Ufunuo sura ya kumi, akibadilisha na kukomesha matumizi ya kinabii ya wakati katika 1844.

Báse na bantu nyonso emonisami na nzela ya nkáma ya mbula, mpe Masuwa ya Noa ezali komonisa eleko moko ya ntango, liboso mpe nsima ya mpela, tango bato ya koponama oyo eyebanaki polele bazalaki te. Bobengi ya Abrahama emonisaki mbongwana monene mpe ya ntina mingi na boyokani ya esakweli kati na Nzambe mpe bato. Boyokani oyo esalemaki na Abrahama emonisaki mbongwana monene na molongo ya lisolo ya mabáse; mpe na kosala bongo, ezalaki elilingi ya mbongwana monene longwa na ya solosolo kino na ya molimo na mikolo ya Paulo, mpe longwa na bosaleli ya ntango kino na kozanga bosaleli ya ntango na 1844.

Wokolosha wa ntete mu lulaya lwa Leza na bantu lwaliji Nshing’a, ne mpindumo ya kulumbula yaliji mipaka pa muti wa bumi, kabiji waambulwijemo ne mpindumo ya bivwalo, kufuma ku musango wa mushi wa bulemi bwa kimuzhimu kuya ku bilambu bya mpapa ya mwana wa mpaanga. Wokolosha wakonkapo wa bukatampe mu mambo a lulaya ni lufula, luno Nowa amwimanyinamo, pamo ne byatwajijile Adama mu wokolosha wa ntete wa bukatampe wa lulaya. Kabiji ne wokolosha kuya ku bantu basalwa na Abramu, uyo watangijile kuya kuli Mose, uyo wingijisha mafunde a buprofita akwamba mba juba jimo jimanyina mwaka umo. Iyi ng’anyi ya cine ikebelwa kufikatu ku 1844, apo pakaliji kabiji wokolosha mukatampe wa lulaya. Pa bipindi bikatampe bya mambo a lulaya, lyonse pajipo wokolosha mukatampe mu ng’anyi umo wa Mambo a buprofita a Leza. Oyo wokolosha mu mbandu ya bantu makumi umo na bane a bisansa na bine, ni wa kwamba Alefa ne Omega yo Bulelame. Alefa ne Omega ni ng’anyi ya kwamba mpelo lyonse ulondololwa ne ntendekelo mu Mambo a Leza. Kabiji wakakwatakana ku iyo ng’anyi ya Alefa ne Omega, kwajipo mushindwe wa bitatu wa jizhina ja Chihebere ja kwamba “bulelame.”

분리된 남은 백성의 역사 동안 일어나는 중대한 예언적 전환은 각 주요 언약의 역사 속에 직접적으로 표상되어 있으며, 다른 진리의 노선들 속에서도 그러하다. 이사야 22:22에서 엘리아김 위에 놓인 그 “열쇠”는 마태복음 16장에서 파니움에서 베드로에게 주어진 바로 그 열쇠이다. 그 열쇠는 빌라델비아 교회에 주어졌으며, 모세의 역사 동안 모세에 의해 기록되어 밀러파의 역사를 예표하였던 일 년에 하루의 원칙과 연결될 수 있게 하는 열쇠를 받은 이는 윌리엄 밀러였다. 모세의 예언과 연결된 밀러의 관계는 아브람의 예언과 연결된 바울의 관계로 표상되었다. 그리고 어찌하여 밀러가 모세와 연결되지 않아야 하겠는가? 방주 안에서의 모세의 구원이 방주 안에서의 노아의 구원과 연결되어 두 언약을 함께 결부시켰기 때문이다. 에덴에서 시작되는 예언 적용의 전환들은 최종 언약 백성, 곧 십사만 사천의 역사 속에서 예언적 빛의 중대한 계시가 드러남을 밝혀 준다. 나는 그 중대한 예언적 전환이 일곱 우레로 표상된다고 주장하는데, 그것은 다니엘 12장의 세 기간과 직접 연결되어 있으며, 이러한 것들은 오직 알파와 오메가의 원칙을 한 줄 위에 또 한 줄의 적용 위에 적용하되, 진리의 삼중 구조 위에 서 있는 적용을 통하여서만 인식된다.

Na mavesi lawa ma li pwevo kwene kuvatula ko da “sita ka ngono tena,” Kristo pahekeno na matitina lavalava seviti, de, hage mo na vovoha ni Daniel sapu twelvi—ara tavuni. Na pase ni context blong taoni hao ka posi klos lina mo tahe rua hand blong hem long chapter twelvi emi na taninghila blong buka blong Daniel, mo na context blong Kristo, na Laeon, long Revelation ten emi na tavunitavuni blong na seviti thunders. Sister White hemi line-upim na tavuni blong na seviti thunders wetem na tavuni blong buka blong Daniel.

“Ngaha ko ha myembo yo mwanda ya bubedi iwafulile maywi ayo, eliwano lyaisa kuli Yoane nge mwakaisile kuli Daniele mayelana ni katabu kakafupi: ‘Namika ifintu ifyo myembo yo mwanda ya bubedi yafwile.’ Ifi filelandana ne milimo ya mu ntanshi iyo ikamweneshwa mu mutende wao.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 971.

Zivuruvuru birindwi birasobanurwa n’Ibyahishuwe igice cya cumi no n’Umwuka w’Ubuhanuzi, kandi no n’amateka y’Abamileri kuva mu 1840 kugeza mu 1844, ayo yongeye kugaragazwa mu mateka y’abihumbi ijana na mirongo ine na bine. Muri uwo murongo nyine haravuga hati: “Umucyo wihariye Yohana yahawe, ukaba waragaragajwe muri za zivuruvuru ndwi, wari ishusho y’ibiyabaye byagombaga gusohora munsu y’ubutumwa bw’umumarayika wa mbere n’uwa kabiri. Ntibyari byiza ko abantu bamenya ibyo bintu, kuko ukwizera kwabo kwagombaga byanze bikunze kugeragezwa. Mu migambi y’Imana, ukuri gutangaje cyane kandi kwimbitse kurushaho kwagombaga kwamamazwa.” Abamileri ntibasobanukiwe ko bagombaga guhura n’ibicantegere bibiri, kuko uko kutabisobanukirwa kwabo kwari kwarateguriwe kubagerageza. Abamileri ntibakekaga ukuri na guto kwiswe “kwimbitse kurushaho”; ni ukuvuga ko batari biteze “impinduka zikomeye z’ubuhanuzi” mu mateka y’isezerano.

Nang tedi “kiubenau ba kubot nangan maun atuan” na tauna ya Millerite “nga mamasam deke kumaamam these things,” na one hundred and forty-four thousand ya tovo mubu ma ya one history, tautaubada sega ibila ma ya history in innocent misunderstanding, ika ma ya sega understanding one history o ya required to know. E same test, na only reversed. John in Revelation ten, tauna first and foremost representing the one hundred and forty-four thousand bega only secondarily, the Millerite movement of the first and second angels. E recognized when o ita John

informed in advance of his eating the little book that it would be sweet and then bitter. Sega best na the Millerites to know ava dounu e meaning, ika John representing one people o ya know in advance ava bega when the Millerites ate the little book.

Ez chu malaîke balam, û min jê re got: Pirtûka biçûk bide min. Û wî ji min re got: Wê bistîne û bixwe; ew ê zikê te tal bike, lê di devê te de wek hingiv şîrîn be. Û min pirtûka biçûk ji destê malaîkê stand û xwar; û ew di devê min de wek hingiv şîrîn bû: û gava ku min ew xwar, zikê min tal bû. Peyxama Yûhenna 10:9, 10.

Yûhenna pêşwext tê agahdarkirin ji bo tecrûbeya tal û şîrîn a sala 1840 heta 1844, dîroka ku di beşa dehemîn de hatî temsîlkirinê. Ew tecrûbeya ku di ayetên neh û deh de bi ew qasî zelal hatî nîşandan, her weha di ayetên du heta çar de jî bi awayekî eşkere tê nasînandin.

Na naye alikuwa mkononi mwake kitabu kidogo kilichofunguliwa; akaweka mguu wake wa kuume juu ya bahari, na mguu wake wa kushoto juu ya nchi, akalia kwa sauti kuu, kama vile simba angurumavyo; na alipokwisha kulia, ngurumo saba zikatoa sauti zao. Na zile ngurumo saba zilipokwisha kutoa sauti zao, nalikuwa tayari kuandika; nikasikia sauti kutoka mbinguni ikiniambia, Yatie muhuri yale mambo yaliyotamkwa na zile ngurumo saba, wala usiyaandike. Ufunuo 10:2–4.

“Ngurumo saba” zinawakilisha “ufafanuzi wa matukio” ambayo yangetukia chini ya malaika wa kwanza na wa pili, na pia “matukio ya wakati ujao ambayo yatafunuliwa kwa mpangilio wake.” “Ngurumo saba” zinawakilisha ukweli kwamba historia ya Wamillerite inarudiwa katika historia ya wale mia moja arobaini na nne elfu, na kweli zilizofunuliwa muhuri wake wakati wa mwisho mwaka 1798 na kuendelea, zinawakilisha kufunuliwa kwa kweli katika siku za mwisho za watu wa Mungu. Yesu katika Ufunuo kumi, anapatana na Yesu katika Danieli kumi na mbili. Katika vifungu vyote viwili kutiwa muhuri na kufunuliwa kwa kweli ya majaribio katika siku za mwisho kunawekwa wazi.

Bamwenga bangateta nti Yesu ye ayogera mu lunyiriri olw’omusanvu, naye nti Gabriyeri ye ayogera ne Danyeri mu nnyiriri ez’ekkumi n’emu n’ekkumi n’ebiri; naye era kiyinza okutegeerekeka nti Yesu ye ayogera mu bitundu byonna bisatu. Ku luuyi lwonna olw’ensonga eno, ddoboozi lya Kristo lye lyogera okuyita mu Danyeri, era ebiseera by’obunnabbi ebisatu ebiri mu ssuula ey’ekkumi n’ebiri bigambo bya Kristo, era Ye ateeka mu maaso ebiseera ebisatu mu nteekateeka y’amazima. Ebiseera byonna bisatu biteekeddwa akabonero, ne bifuuka akabonero kamu ak’emirundi esatu.

Vesi ya saba inazungumzia kukamilishwa kwa maajabu hayo, ikitambulisha kazi ya mwisho ya Kristo katika Patakatifu pa Patakatifu Sana anapofuta dhambi za wale mia moja arobaini na nne elfu, na kuwaweka muhuri. Vesi ya kwanza inatambulisha “maajabu” hayo, na ya mwisho kati ya vesi hizo tatu nayo pia inatambulisha “maajabu” hayo kuwa ni wale waliobarikiwa kwa kungoja na kwa kupitia kukatishwa tamaa kwa kwanza. Kipindi kilicho katikati kinatambulisha uasi wa wanadamu wakati wa mgogoro wa sheria ya Jumapili, huku pia kikitambulisha kipindi kinachoongoza kwenye sheria ya Jumapili kuwa ni kipindi cha maandalizi kwa ajili ya wale mia moja arobaini na nne elfu. Vesi zote zinatambulisha moja kwa moja “mambo yatakayowapata”

Ebahe bituhe by'ibihe bisatu na byo nkuba ndwi, noneho iyo mirongo itatu igomba kugaragaza “ibyabaye by'igihe kizaza, bizahishurwa mu rutonde rwabyo,” kandi ibyo “byabaye by'igihe kizaza” byajyanirana n’“isobanurwa ry'ibyabaye byabaye muni y'abamarayika ba mbere n'uwa kabiri” kuva mu 1840 kugeza mu 1844. Hari ukuri kwinshi uyu mutwe wemeye gutandukanye mu buryo bugaragara n'imyumvire y'abatangulizi, nyamara uko kuri kose guhuza n'imyumvire y'abatangulizi. Habayeho ihinduka rikomeye mu buhanuzi kuva ku ba-Millerites kugeza ubu. Ihame ry'umunsi ku mwaka ni urugero rwa kera ruzwi cyane, ariko hari n'izindi. Urugero rw'ihinduka rikomeye mu buhanuzi rugaragazwa mu isano rifitanye n'inkuba ndwi.

Ningê ngê mî mîvîrê a kûrû mûndu wa kîrîrî kia lûgû: na malaika agîthiîrî, akîîra atîrî, Ûkîra, wîmîre Hekarû ya Ngai, na igongona, na aîra maramûhooya thîinî wayo. No rûgano rûrîa rûrî kûu nja ya Hekarû rûtigane naruo, ndûkarûmîre; nîgûkorwo nîrûheirwo Andû-a-Mataifa: na mûciî ùrîa Mûtheru nîmakauhinyahinya na magûrû mîeri mirongo îna îîrî. Kûguurûrio 11:1, 2.

Yohana anaonyesha Wamilleri, ambao walikuwa wamekuwa tu watu wateule wa Mungu katika mwaka wa 1844. Tofauti iliwekwa kati ya Wamilleri, waliokuwa wamepata hivi karibuni ujumbe ule mchungu-mtamu, na sehemu iliyobaki ya ulimwengu unaojidai kuwa wa Kikristo, uliowakilishwa kama Mataifa.

Kukubaliana na ufahamu wa Wamillerite, tulikuja kuona kwamba ndani ya historia ya Wamillerite kama ilivyowakilishwa na Yohana katika sura ya kumi, kulikuwamo pia unabii wa mwendo sambamba ambao ungekuwa wale mia moja na arobaini na nne elfu. Tulitambua kwamba, ikiwa

ungechukua vipimo vya historia ya Wamillerite na kuacha nje wakati wa Mataifa, ungeweza kuuona huo mnao wa hekalu ambao Yohana alikuwa akiupima.

Mwa kukwiza kumona busakabaka bumo bwa myaka 2520 bwa kupingula mu 1798 ne bungi mu 1844, eci cikamwenekesha imyaka amakumi ane na mutanda iyo Kristo akulile itempele lya baMillerite. Yoane alondolwele ulupango lwa kunse nga Bapanzi, kabili kuli “inshita sha Bapanzi” mu buprofitu.

Bona bakokwea na nse ya mopanga, mpe bakomemama na boombo kati na bikolo nyonso; mpe Yerusaleme ekonyatama na Bapagano, kino ntango ya Bapagano ekokokisama. Luka 21:24.

A “bikhathi” bya Bamahanga biri mu bwinshi, kandi bigereranya ibihe bibiri byombi Isirayeli y’umubiri n’Isirayeli y’umwuka byakandagiwe hasi. Icyo nyuma muri ibyo bihe bibiri byo gukandagirwa hasi n’ubupagani bukurikiwe n’ubupapa, cyarangiye mu 1798. N’ubwo hari ibyo bashobora kuvuga, “ibihe by’Abanyamahanga” byarangiye mu 1798, hamwe no kuza kw’umumarayika wa mbere. Yohana yagombaga gutangira gupima mu 1798, kandi ntihakire ikibanziriza icyo gihe. Yashyizwe mu mateka ya 1844, bityo rero gusiga igihe cyarangiye mu 1798, kwari ugusiga urugo rw’inyuma, kandi mu kubigenza utyo ugaragaza imyaka mirongo ine n’itandatu igihe urusengero rw’Abamillerite rwubakwaga n’Intumwa y’Isezerano. Ukuri kwishyirwa kujyana n’iyi mikoreshereze kuyivamo, ariko ndimo kuyikoresha gusa nk’urugero rw’umucyo utandukanye n’imyumvire y’abapayoniya, nyamara ukaba ari umucyo utavuguruzwa ukuri kwa mbere, ahubwo ukaba utakigena igihe.

Uko kuri nyene kuri kwari kwaramenyekanye imbere ya 9/11, ariko kwashinzwe mu buryo bwimbitse vy’ukuri inyuma ya 9/11. Ukuri kwerekeye Yohana apima urusengero ntigushobora gutandukanwa n’inkuba ndwi, kuko ari igice kimwe nyene c’Ibyanditswe. Hariho ukuri ku vyerekeye ishyirwa mu ngiro ry’inkuba ndwi kwari kwashizweko ikimangu gushika mu gihe aho “ibitangaza” vyo muri Daniyeli igice ca cumi na kabiri bishitswa. Ishyirwa mu ngiro ry’“inkuba ndwi” ryakuweko ikimangu inyuma ya Nyakanga 2023 rihuye neza rwose, canke nobivuga ko ryuzuzanya n’imirongo itatu ya Daniyeli 12 mu buryo bwimbitse.

Sister White akoresha ijambo complement, si ijambo compliment, mu gusobanura isano iri hagati y’ibitabo bya Daniyeli n’Ibyahishuwe. Complement, risobanura “kugeza ku butungane,” ni cyo ibyo bitabo byombi by’ubuhanuzi bikorera kimwe ikindi. Inkuba ndwi, igihe zifunguwe muri Daniyeli igice cya cumi na kabiri nyuma ya Nyakanga 2023, zigeza ku butungane ubutumwa burimo. icyugurura inkuba ndwi ni ihame rya alufa na omega rifatanyije n’imiterere y’ukuri.

“Bansi” ya Mataifa ilitimizwa mwaka wa 1798, nayo inawakilisha vipindi viwili vya miaka 1260 ambavyo ndani yake upagani na kisha upapa viliikanyaga patakatifu pamoja na jeshi. Wakati wa kulipima hekalu, yatupasa kuuacha ua wa nje, na ua huo wa nje unaenea hadi 1798, lakini baada ya 1844, wakati haupo tena. Leo hii, miaka 1260 inawakilisha tu kipindi cha wakati kinachotambulisha tofauti kati ya hekalu na ua wa nje. Kwa sababu hii, tangu Julai 18, 2020 hadi Julai 2023, kule kukanyagwa chini kulikamilishwa. Kulipima hekalu leo, kwa kuhusiana na ngurumo saba ambazo zinawakilisha uwekaji wazi wa matukio yaliyotukia chini ya ujumbe wa

malaika wa kwanza na wa pili, ndiyo kazi aliyopewa Yohana. “Kazi yetu kuu” ni “kuunganisha” jumbe za malaika watatu, hivyo kutambulisha kazi ya kinabii ambayo haikuwa imefanywa katika historia ya agano za awali, na hata sasa hufanywa mara chache sana. Tunapouacha ua wa nje unaowakilisha bansi za Mataifa, tunaiacha miaka 1260 ya mateso ya kipapa iliyoisha wakati wa mwisho katika mwaka wa 1798.

ଇତିହାସରେ ଛଅଗାଳିଶ ବର୍ଷ ଧରି ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିବା ସହେ ମନ୍ଦିର, ୨୦୨୩ ମସିହାର ଜୁଲାଇ ମାସରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ରବିବାର ନିୟମ ପୂର୍ବର କ୍ଷଣ ପର୍ୟନ୍ତ ନିର୍ମିତ ହେଉଥିବା ଏକ ମନ୍ଦିରକୁ ସୂଚିତ କରାଯାଏ। ସହେ ଇତିହାସ ହେଉଛି ସାତ ଗରଜନର “ଭବିଷ୍ୟତ ଘଟଣାମାନଙ୍କ”ର ଅବଧି, ଯାହା “ତାହାଜ୍ଜର କରମାନ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହବେ”; ହୋଇପାରେ ନୁହେଁ, ବରଂ “ହବେ”।

Mwiananya historia ya malaika wa kwanza na ile ya wa pili, twaona ya kwamba historia hiyo huanza kwa tamausho la alfa na kuishia kwa tamausho la omega. Tukiilinganisha alama za kinabii katika historia ya malaika wa kwanza tangu mwaka 1840 hata Aprili 19, 1844, na alama za malaika wa pili aliyefika wakati huo na kuendelea hata kufika kwa wa tatu mnamo Oktoba 22, 1844—tunazo vipindi viwili ambavyo vyote viwili huanza na kuishia kwa kuwasili kwa malaika. Historia ya wa kwanza hadi wa pili hufananisha historia ya wa pili hadi wa tatu.

Guheya ubuhamya bw’ubuhanuzi yuko uku gushyira mu bikorwa kwemewe kuboneka muri alufa na omega by’uku gushyira mu bikorwa. Imirongo ibiri ibangikanye ishyizwe hamwe mu bikorwa, kandi intangiriro n’iherezo by’iyo mirongo yombi bigaragaza ukuza kw’umumarayika. Hanyuma, iyo ihujwe, umurongo ku murongo, hamwe mu murongo umwe, intangiriro igaragaza ugutenguha kwa mbere, kandi iherezo rigaragaza ugutenguha gukomeye. Ikindi gihamya kiboneka mu mahame ya alufa na omega agaragaza ko iherezo riruta intangiriro. Ugutenguha kwa alufa kurangirana n’ugutenguha gukomeye kwa omega, kukagaragaza ikintu gito n’ikintu gikomeye bya alufa na omega.

19 Abril, 1844-rtañ qalltarikta, (iskay kaq angelpa chayamunqan, chaymi 22 Octubre, 1844-pi kimsa kaq angelpa chayamunqanman pusamun); hinaspataq iskay kaq siq’ita 11 Agosto, 1840-pi qalltarikta, chaymi 19 Abril, 1844-pi tukukun, rikunchikmi 19 Abril, 1844-pa llakikuyqa alpha nitaq omega nitaq kasqanta, chay profetiku siq’ipaq, ñawpaq kaq hinaspa iskay kaq angelkunaq profetiku siq’inta huñuspa paqarichisqa.

Mwisho mwa kipindi hicho, unaye malaika wa tatu akiwasili pamoja na malaika wa pili, hivyo akiifanya kuwa mfano wa 9/11, na sauti mbili za malaika mwenye nguvu wa Ufunuo sura ya kumi na nane. Sauti hizo mbili ni jumbe za malaika wa pili na wa tatu pia, na malaika hao wawili waligusana tarehe 22 Oktoba, 1844, nao hukutana tena wakati historia hizo mbili zinaletwa pamoja mstari juu ya mstari. Zikiletwa pamoja kwa namna hii, zinawakilisha historia ya kuvunjika moyo kwa kwanza hata kufikia kuvunjika moyo kukubwa, na alama ya njiani iliyo katikati ya historia hiyo katika wakati wa Wamillerite ilikuwa ni mkutano wa kambi wa Exeter ambapo madaraja mawili ya waabudu yalidhihirishwa, yakiwakilisha uasi wa wanawali wapumbavu katika mfano, na kuitambulisha alama ya njiani ya katikati kuwa ni uasi.

Mumoñi saba iikondiša historia ya milonga ya mweñjele wa kwanza na wa pili, ikiunganishwa mstari juu ya mstari; nayo hivyo hutambulisha historia kutoka kwa kukatishwa tamaa kwa kwanza

hata kufikia kukatishwa tamaa kukuu katika historia ya wale mia moja na arobaini na nne elfu. Ufahamu wa kile ambacho historia hiyo huwakilisha kiunabii hulingana sawasawa kabisa na ujumbe unaowakilishwa katika Danieli kumi na mbili kuwa umefungwa muhuri hata wakati wa mwisho.

Tukesigala okwongera n'okunoonyereza kuno mu kiwandiiko ekiddako, naye ka ndeke ekitundu eky'okubikkulirwa kwa Danyeri okw'enkomerero, ekiraga bokka okufaananako kwa Danyeri ku bantu ba Katonda mu nnaku ez'oluvannyuma. Weetegereze, mu mbeera y'omusingi gw'okwogerwako okusooka, nti mu lunyiriri olusooka Danyeri ali mu kibinja ky'abo abategeera okwolesebwa. Ekintu ekyasooka okwogerwako mu kwolesebwa kwe kufaananako kwa Danyeri ng'omu ku bagezi abategeera, era ennyiriri omwenda ezisembayo zonna zikwata ku bagezi abategeera ku lunaku olw'amakumi abiri mu bbiri.

Nela u ka-ndatu ka Kyiru, mwene wa Pelesia, kulombolola kwambwilwe kuli Daniele, uwa ishina lyakwe lyali Beliteshaza; kabili ilyo nshitwa lyali ilya cine, lelo inshita iyapangwa yali iitali: kabili atwikishe ilyo nshitwa, kabili ali no kutwisisha pa mmonenwa.

Oo mwandu yoso, ame Danieri nga nde na kulira kwa myanda a milungu itatu ikumi. Sya kulya syoswe sya kusemya nsyalyanga; inyama nangwa divai ti syingilengetye mu kanwa kange; so nsyajiikaga mafuta ata panandi, ooya mpaka milungu itatu ikumi syasila. Kwoou ituku lya makumi avala na ana lya mwedzi wa kwanda, oou indi ku mbali ya mto munene, oo witawa Hidekeli; ni ngiinua metho makange, ni ngilola, na lola,

omundu umwene owazvala ebizwalo by'olugoye olusukulumu, ng'omu kiwato kye kwasibwako zaabu ennungi eya Uphazi; omubiri gwe gwali ng'eberulo, n'amaaso ge nga geefaanyiriza ku kumyansa, n'amaaso ge nga matabaaza ga muliro, n'emikono gye n'ebigere bye nga bifaanana ng'ekikomo ekimenyese obulungi, n'eddoboozi ly'ebigambo bye nga liddobooza ng'eddoboozi ly'ekibiina ekinene.

E Daniel ye inkoroshye jyeniyine nabonye iryo yerekwa: kuko abagabo bari kumwe nanjye batabonye iryo yerekwa; ariko guhinda umushyitsi gukomeye kwabaguyeho, bituma bahunga kugira ngo bihishe. Ni cyo cyatumye nsigara jyeniyine, mbona iri yerekwa rikomeye, kandi imbaraga zose zansizemo zirashira: kuko ubwiza bwanjye bwahindutse muri jye kubora, kandi nta mbaraga nagumanye.

Ariko n'ijwi ry'amagambo yiwe: maze numvise ijwi ry'amagambo yiwe, nca ntwarwa n'itiro rirerire nkiri nubitse, mu maso hanje hategereye hasi. Maze ehe, ukuboko kurankorako, kuntumbereza ku mavi no ku biganza vy'amaboko yanje. Maze arambwira,

E Daniel, umntu othandwa kakhulu, waqonde amazwi endiwathethayo kuwe, uze ume nkqo; ngokuba ngoku ndithunyiwe kuwe.

Na aliponinenea neno hilo, nikasimama nikitetemeka. Ndipo akaniambia,

Usahofu, Danieli; kwa maana tangu siku ya kwanza ulipoweka moyo wako ili kufahamu na kujinyenyekeza mbele za Mungu wako, maneno yako yalisikiwa, nami nimekuja kwa ajili ya maneno yako. Lakini mkuu wa ufalme wa Uajemi alinipinga siku ishirini na moja; lakini

tazama, Mikaeli, mmoja wa wakuu wa kwanza, akaja kunisaidia; nami nikabaki huko pamoja na wafalme wa Uajemi.

Ane apo ovugha agha andi apoghana mami, nyami nkuma yange kwa nsi, ne nyami ndi kigha. Ne, tala, umwe kiki kigha ky'abana b'abandu akakora ku minwa yange; awo nyami nkabuka akanwa kange, nkavuga, ne nkamubwira we ayemire imbere yange,

ngokuba ke mayelana nami, masinyane akusalanga mandla kimi, futhi akukho kuphefumula okwasala kimi. Khona kwabuye kwafika kwangithinta ofana nokubonakala komuntu, wangi qinisa, Wathi,

Nee wowe, O Daniel, hingya amangamba aga, no kukwata ekitabu ekimanyikilo, kutuuka ku mirembe ya nsalilo: bangi bakatambuka eno n’eri, kandi okumanya kuliyongerwa.

Ndzi twa wanuna loyi a ambariwe nguvu, loyi a a ri ehenhla ka mati ya nambu, loko a tlakusa voko ra yena ra xinene ni voko ra yena ra ximatsi a ma yisa etilweni, a hlambanya hi Loyi a hanyaka hilaha ku nga heriki leswaku swi ta va swa nkarhi, ni minkarhi, ni hafu ya nkarhi; kutani loko a ta va a hetisisile ku hangalasa matimba ya vanhu vo kwetsima, swilo leswi hinkwaswo swi ta hetiseka.

Na akamwambia, Enenda zako, Danieli; kwa maana maneno haya yamefungwa na kutiwa muhuri hata wakati wa mwisho. Wengi watatakaswa, na kufanywa weupe, na kujaribiwa; lakini waovu watatenda maovu; wala hakuna hata mmoja wa waovu atakayeelewa; bali wenye hekima wataelewa.

Õnnis on sellel, kes ootab ja jõuab tuhande kolmesaja kolmekümne viie päevani.

Nayê yenza ndlela yaku kube kusekupheleni; ngokuba uya kuphumla, ume esabelweni sakho ekupheleni kwemihla. Daniyeli 10:1–18; 12:4–13.